

Ex 2,23-3,15+4,22 Salv 7.3.21

Po mnoha letech egyptský král zemřel, ale Izraelci vzdychali a úpěli v otročině dál. Jejich volání o pomoc vystupovalo z té otročiny k Bohu. Bůh vyslyšel jejich sténání, Bůh se rozpomněl na svou smlouvu s Abrahamem, Izákem a Jákobem,

Bůh na syny Izraele pohleděl, Bůh se k nim přiznal. Mojžíš pásl ovce svého tchána Jitra, midjánského kněze. Jednou vedl ovce až za step a přišel k Boží hoře, k Chorébu. Tu se mu ukázal Hospodinův posel v plápolajícím ohni uprostřed trnitého keře. Mojžíš viděl, jak keř v ohni hoří, ale není jím stráven. Řekl si: „Zajdu se podívat na ten veliký úkaz, proč keř neshoří.“ Hospodin viděl, že odbočuje, aby se podíval. I zavolal na něho Bůh zprostředku keře: „Mojžíši, Mojžíši!“ Odpověděl: „Tu jsem.“ Řekl: „Nepřibližuj se sem! Zuj si opánky, neboť místo, na kterém stojíš, je půda svatá.“ A pokračoval: „Já jsem Bůh tvého otce, Bůh Abrahamův, Bůh Izákův a Bůh Jákobův.“ Mojžíš si zakryl tvář, neboť se bál na Boha pohledět. Hospodin dále řekl:

„Dobře jsem viděl ujařmení svého lidu, který je v Egyptě. Slyšel jsem jeho úpění pro bezohlednost jeho poháněčů. Znam jeho bolesti. Sestoupil jsem, abych jej vysvobodil z moci Egypta a vyvedl jej z oné země do země dobré a prostorné, do země oplývající mlékem a medem, na místo Kenaanců, Chetejců, Emorejců, Perizejců, Chivejců a Jebúsejců. Věru, úpění Izraelců dolehlo nyní ke mně. Viděl jsem také útlak, jak je Egyptané utlačují. Nuže pojď, pošlu tě k faraónovi a vyvedeš můj lid, Izraelce, z Egypta.“ Ale Mojžíš Bohu namítal: „Kdo jsem já, abych šel k faraónovi a vyvedl Izraelce z Egypta?“ Odpověděl: „Já budu s tebou! A toto ti bude znamením, že jsem tě poslal: Až vyvedeš lid z Egypta, budete sloužit Bohu na této hoře.“ Avšak Mojžíš Bohu namítl: „Hle, já přijdu k Izraelcům a řeknu jim: Posílá mě k vám Bůh vašich otců. Až se mě však zeptají, jaké je jeho jméno, co jim odpovím?“ Bůh řekl Mojžíšovi: „JSEM, KTERÝ JSEM.“ A pokračoval: „Řekni Izraelcům toto: JSEM posílá mě k vám.“ Bůh dále Mojžíšovi poručil: „Řekni Izraelcům toto: ‚Posílá mě k vám Hospodin, Bůh vašich otců, Bůh Abrahamův, Bůh Izákův a Bůh Jákobův.‘ To je navěky mé jméno, jím si mě budou připomínat od pokolení do pokolení.

4,22 Potom faraónovi řekneš: Toto praví Hospodin: Izrael je můj prvorozený syn.

„Tak Bůh miloval svět, že navštívil svůj zotročený lid, tu zbídačelou hrstku otroků prohlásil za svého prvorozeného, jediného, milovaného syna, a rozhodl se vyvést je z egyptského otroctví.“ V příběhu povolání Mojžíše jde jistě o Izrael, o lid zotročený nelidskou mocí Egypta, o vysvobození z toho smrtícího Svěráku. Ale právě v tomhle příběhu jde i O SVĚT OKOLO. O všechny, kdo se rozhlížejí po tomhle světě, a zoufají: Kdyby byl bůh, nemohlo by to tu takhle vypadat. Nemohlo by se tu uchytit tolik pyšných a sebejistých faraonů, díky nimž se z života a světa stává místo nelidskosti.

Těm všem zoufajícím vypravěč tohoto příběhu odpovídá: Má cenu věřit. Je odkud čerpat naději. Existuje cesta, po níž se přece jen můžeš s důvěrou vydat. A tuhle víru, naději a cestu s dobrým cílem potkáš, když začneš NASLOUCHAT jednomu velice

KONKRÉTNÍMU, naprosto nezaměnitelnému příběhu: příběhu prvorozeného, příběhu syna. Proto na závěr hodně komplikovaného povolání Mojžíše máme spolu s ním slyšet Hospodinovo slavnostní vyhlášení:

Syn MŮJ, PRVOROZENÝ MŮJ, je Izrael.

Sledujte, kam to JÁ se svým prvorozeným, s tím jediným, povedu, abyste viděli, co i pro vás otvírám a k čemu vás zvu.

A s tímhle příslibem se teď přesunme od konce na začátek: „I stalo se po mnoha dnech...“, začíná vypravěč. Mnoho dní, týdnů a let pobývá už Mojžíš ve vyhnanství. Kariéra nalezeného princátka plaváčka je sice v nenávratnu, ale co by se tím trápil. Má rodinu, zabezpečení, důchod na dosah ruky, tak co by si stěžoval. Ale ještě více dní, týdnů a let svírá otroctví jeho bratry a sestry v Egyptě. A těm už naopak vyschly slzy i hrdlo, co se naplakali a nakřičeli pod nelidským panstvím faraona. Otupující beznaděj se stala každodenním chlebem, a nic nenaznačuje, že by se něco mohlo změnit.

Farao, co je uvrhl do otroctví, zemřel, ale jeho nástupce už je převzal jako levnou pracovní sílu, tak co by na jejich údělu něco změnil. Vládcové s faraonskou mentalitou nemají přece potřebu dohlédat ke každodenní vyčerpanosti lidí na dně, natož aby se něčím takovým dojímal.

I stalo se... říká však vypravěč. A když v příbězích o tom, jak Bůh miluje svět potkáš tohle slůvko, dávej vždycky pozor, protože teď teprve se budou dít věci. Boží věci. *I stalo se, že křik, sípání, nářek a pláč beznadějně sevřených vystoupil k Bohu.* O Bohu jsme toho zatím v těchto příbězích moc neslyšeli. Citelný dopad na lidské životy měly nelidské rozkazy faraonovy. Bůh jako by zůstával skrytý. Nepřítomný. Uvolnil snad místo bohům egyptským, či jejich synu, faraonovi?

Zůstal kdesi daleko, v zemi zaslíbené, kterou už nikdo nikdy neuvidí? Ponechal svůj lid napospas každodenní vyčerpanosti?

Jenže nářek a pláč týraných, k otroctví a bezmoci odsouzených nebude stoupat donekonečna. Má své meze. *I stalo se ... že nářek a pláč synů Izraele vystoupil k Bohu.* Naštěstí se neříká, kolik slz musí být prolito a kolik nářků musí zaznít, aby Bůh začal jednat. Už tady ten příběh ujišťuje, pozor, tímhle světem nevládne jen nebetyčná zpučnost oligarchů a faraonů. A i když tvé dny opakovaně naplňuje bolest a beznaděj, přece sleduj, jak se ke slovu dostává Bůh, kterému vůbec není lhostejný nářek bitých a hořkost beznadějných.

I stalo se, že když Mojžíš jednou, časně zrána (možná ještě za tmy) přitáhl se svým stádem až na horu Oréb, potkala ho zvláštní věc. Uviděl keř, který hořel (odprostředka), a přitom ho plameny nestrávily. A když se vydal na exkurzi okouknout, co se to děje, zjišťuje, já tu na té pastvě nejsem sám. Ten keř si vybral Svatý Izraele, aby mi cosi sdělil. Proto si Mojžíš musí zout boty a ctít zvláštnost tohoto místa,

jeho svatost. Která ovšem spočívá v tom, co od Hospodina vzápětí uslyší: **Viděl jsem** trápení lidu mého, kterýž jest v Egyptě; a **slyšel jsem**, jak křičí, když ho bijí; **poznal jsem** jeho bolest. A vůbec mi to není jedno. Chci, abyste věděli, vím o vás, cítím vaši bolest, slyším váš nářek, bolestně mě zasahuje vaše zotročení. **Sestoupil jsem**, ne abych tady s tebou dal řeč, co za hroznou dobu prožíváte, ale abych zas rozjel zas v plné parádě ten příběh naděje a vysvobození (co začal s Abrahamem). Jsem teď tady, abych vás **vychvátil** z Egyptského panství. Abych rozevřel to kruté a beznadějně otrocké sevření. A TY, *Moše*, co ho vytáhli z vody, ty teď vytáhneš můj lid z téhle beznadějně pasti. Ze země nelidského sevření je povedeš do země prostorné, kde se dá svobodně a beze strachu dýchat - do země Dobré, ne podle toho, co je dobré pro faraony, ale co jako dobré vidím já. Tohle se stalo. Takhle udělal Pán Bůh pastýři Mojžíšovi vánoce, tahle se stala jeho vůle jako v nebi tak i na zemi: Když jasně, bez vytáček a nepochybně vyhlásil své **VIDĚL JSEM, SLYŠEL JSEM, SESTOUPIL JSEM**, abych vás **VYSVOBODIL**.

Kdo je jako Hospodin? máme teď žasnout s žalmistou: Kdo je jako Hospodin, který sestupuje, aby z nuzného pozvedl z prachu a z hnoje ubožáka... Kdo je jako Hospodin, který se nepakuje s mocnými, nehledí na svět jak z okna faraonského paláce, ale všimá si nejdřív zotročených a bitých? Kdo je jako Hospodin, který poníženým dává vládnout královstvím...?

Je to zvláštní příběh, zvláštní tím, jak málo zapadá do obvyklých představ o tom, kdo je to Bůh: Dal se jako blízký poznat těm, kdo ho považovali za nenapravitelně vzdáleného. Vstoupil do života těm, kdo už od něj ani od života nic nečekali. Začal rozvíjet příběh záchrany s těmi, co se už jednou provždy cítili odsouzeni bloudit v kruhu své ztracenosti. A přitom ujišťuje svou blízkostí a přátelstvím. Nepodmaňuje násilím, ale zve k víře. Nepředstavuje se jako osudová nutnost, ale rozbíjí osud, v kterém se člověk cítil beznadějně uvězněn. A abychom to (jako ti, kterým se snad začalo rozsvěcet) za chvíli zas nepopletli, dává si právě v tenhle moment **JMÉNO**.

Všimněte si, jak vypravěč postupuje: Nezevšeobecňuje, ale konkretizuje. Na začátku, to se ještě říkalo “Bůh”, tedy ta škatulka, co ji my lidé velice vynalézavě plníme jakýmkoli obsahem (často velice nestvůrným...). Potom, při setkání Mojžíšem, se už říká “Hospodin”, tedy “Bůh Izraele”, jednoho zvláštního lidu a jeho příběhu. Ale ani to nestačí, protože potřebuje být ještě konkrétnější: Když říká **JSEM, KTERÝ JSEM**, znamená to, **JSEM TEN, KTERÝ BUDE S TEBOU NA CESTĚ VYSVOBOZENÍ. BUDU s tebou a budu takový jaký budu** – právě **na té cestě, kterou teď pro vás otevírám**.

To bude navěky mé jméno: tenhle zvláštní,

nezaměnitelný program. Tahle Cesta všech cest, tohle putování spásy.

“*Oheň. Bůh Abrahamův, Izákův a Jákobův, ne Bůh filosofů a učenců. Jistota. Jistota. Pocit. Radost. Pokoj. Bůh Ježíše Krista*”, zapsal si, inspirován tímhle zjevením po mnoha stoletích Blaise Pascal. Ne tedy Bůh jako neosobní konstrukce bez chutě, vůně a citu, ale Bůh jednoho konkrétního příběhu. Ne osud, karma, neměnná zákonitost, ale Slitovník, který soucítí s lidskou zotročeností. Ne všemohoucí režisér lidských osudů, ale ten, kterému záleží na svobodě jeho dětí.

Proto nás ten, který *toto Otcovo jméno oslavil*, Ježíš učí hned na prvním místě prosit *posvěť se jméno TVÉ*, tedy: Dej nám vždy s novým překvapením a úžasem rozpoznat, co jsi zač! Připomeň nám, jak ses ujal svého milovaného a vyvoleného, abychom poznali, že tvá láska není žádný kýč. Zbourej povrchnost našeho pohanství, ať jako svatý příběh, jako příběh Jména vnímáme tu zvláštní řadu tvých historek, skrze něž se dere do tohoto světa svoboda, naděje, spravedlnost. Vždyť tvé Jméno živí víru, že nás miluješ a připomíná, co ty sám děláš proto, aby nikdo nezahynul.

Náš Otče, oslavujeme tvé jméno. Připomínáš nám: jsem s vámi. Připomínáš nám: jsem vysvobození. Připomínáš nám: jsem naděje. Nedopusť, abychom ti právě takto přestali věřit. AMEN.

Píseň 695,1+2

In: Hospodine, slyš mou modlitbu, přej sluchu mým prosbám, odpověz mi pro svou pravdu, pro svou spravedlnost. Pospěš, odpověz mi, Hospodine, můj duch dokonává, neukrývej přede mnou svou tvář, nebo se budu podobat těm, kdo sestupují v jámu. Ohlas mi zrána své milosrdenství, neboť doufám v tebe. Dej mi poznat cestu, po níž mám jít, neboť k tobě pozvedám svou duši. Pro své jméno mi zachovej, Hospodine, život, ve své spravedlnosti mě vyved' ze soužení. Amen (Ž 143)

Píseň: Ž 143,1+6-10

Modlitba

Soustředíš nás, náš Pane, na příběhy tvých vyvolených, abychom jimi inspirovali svou víru. Abychom se tu naučili, co je to vlastně naděje. Abychom v příbězích těch, které sis zamiloval, poznali, jak vyvádíš ze soužení. Tohle si právě dnes, v tomto shromáždění smíme s novým překvapením uvědomit, tohle pozvání s novou naléhavostí zaslechnout. Děkujeme, že tvé příběhy neubíjejí, ale pozvedají. Že tvé slovo neposiluje rezignaci, ale umožňuje očekávat. Že svědectví o tvé blízkosti nevypočítává naše selhání, ale pozvedá silou tvé milosti. Tohle všechno si v tomto shromáždění vděčně připomínáme, a tohle všechno očekáváme. Dej námi to, vždyť víš, jak to vždy znova potřebujeme. Amen.

1. čtení: Ž 113 + J 3,13-17

Píseň 383

kázání Ex 2,23-3,15+4,22

Píseň 192

Ohlášení

Přímluvy

Náš Pane,

setkání s příběhem tvého Jména nás vybízí, abychom ti předkládali každou lidskou sevřenost. Proto teď prosíme za všechny, které sevřely těžké životní okolnosti. Za ty, kdo se ocitají v neunesitelných situacích. Za ty prožívají vyčerpání a marnost při zápase s nemocí i nesmyslnými pokyny malých i velkých faraonů.

Posvěcuj své jméno uprostřed svého lidu. Dávej zaznívat příběhům, které tě přiblíží jako Boha solidárního, vnímavého lidskému nářku a beznaději i vyloučení a ztracenosti ve společnosti.

Prosíme za ty, které je hodně vidět a slyšet, jak tvé dílo reprezentují, ať tobě slouží s pokorou, nikoli s tvrdošíjností majitelů pravdy. Prosíme i za ty, kteří tvé jméno překrucují, kdo se za něj schovávají, aby prosadili svůj nízký cíl, za ty, kdo je sektářsky zneužívají.

Prosíme za všechny, které sevřelo a zotročilo lidské jméno. Za národy svedené vlastními vůdci. Za oběti reklamy. Za oběti sekt. V tiché modlitbě ti svěřujeme bolest a nouzi, osobně nám ležící na srdci: "..."

Pro Ježíše Krista, který zjevil tvé jméno nám lidem, Pane smiluj se. AMEN.

Poslání 1 K 8,4b-6

Požehnání

Hospodin na nás pamatuje, on nám žehná... Žehná těm, kteří se bojí Hospodina, jak malým, tak velkým. Hospodin ať vás rozmnoží, vás i vaše syny!

Píseň 163